

MŰCSERNI LISZT

Simon Milač gim. profesor
Zvezna ul. 349.
Murska Sobota

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni překmurszke evang. sinyorije reditel
i vödávník: FLISZÁR JÁNOS, Murska Sobota.

Rokopíszki sze morejo v Puconce posilati.

Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvänsztvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacilo

gorivzeme vszäki evang. dühovnik i vucsitel.

Po vüzmi.

Jäko znameniti je csasz, steri szpádne med vüzem i kri'zavo, tó je med Jezusa gorisztanênye i vnébo zasztöplênye, zatogavolo, ár sze vu etom csaszki znôvics i znôvics szká'ze szvojim vucsenikom te zmrtvi sztányeni Odküpitel. Kaksi csüdni hipi szo mogli bidti tó! Vu kaksoj csüdnój szvekloszti sze szká'ze tü posztava Zvelicsitela. Iszti, kí je pred tém bio, i dönok drügi. Vu rokáj, nogáj nyegovi tam szo znamênya cvekôv, vu rebri bodôcso globoko rano, stero je napravila dárda rimszkoga vítéza, lehko osláta Tomás; meszó i kôszti má, liki On szam veli (Luk. 24, 39), ali 'znyegovoga lica sze 'ze bliscsi díka nebeszke szveklôcse, nikaksa taksa szvekloszt, kaksa ga je obvzêla tam na gorê, gda szo vucsenicke szpadnoli na obráz szvoj i zbojali szo sze jáko. (Mat. 17, 6). Eto tüdi eden zrok má bidti toga, ka ga neszpoznajo taki vucsenicke. Od boleznoszti, cágloszti, nevervanoszti obvzêta nyihova szrcá zatemnijo ocsi nyihove tüdi. Znájó píszmo, ali nerazmijo je (Jan. 20, 9). Poznajo Jezusa i dönok ga neszpoznajo. Te gorisztányeni Odküpitel more nyim razkládati píszma, zacsnovsi od Môsesa do vszê prorokov, naj zarazmijo, ka ona od Nyega gucsíjo (Luk. 24, 27). Te gorisztányeni Odküpitel more odprêti nyihove ocsi (Luk. 24, 31), po iméni je zvati (Jan. 20, 16), naj prevídijo, za-

razmijo, ka je to On, za mrtvoga dr'záni 'zivécsi Vucsitel.

Jeli bi tomi potrêbno bilo tak bidti? Z-dr'zánya i z-rêcsi szamoga Jezusa zarazmimo, ka nê. Jezus za neszpametne i vükoga szrcá imenüje vucsenike (Luk. 24, 25). na ôcsi nyim mecse nyihovo nevervanoszt i trdnoszt szrcá (Mark 16, 14), vsze eto pa záto, ár szo nê vervali píszmam i tüdi szo nê vervali tisztim, steri szo Nyega liki gorisztányenoga vidili i eto nazvesztsávali.

Od toga prvoga vüzma mao szkoron dvêjezero lét glászi tak Szv. píszmo, kak verníkov sereg — kí szo vidili z-szvojimi dühovnimi ocsmi toga gorisztányenoga Odküpitela, — Jezusa gorisztanênye, vecs nê liki profécijo, nego liki dogodtek, gvüšno isztino. I ti lüdjé szo tüdi dnesz neszpametni i vükoga szrdcá, nevervani i trdnoga szrdcá vervati vsza eta. Odküpitel sze toti neszká'ze telovnim ôkam, ali on Düh te isztine, steroga je poszlao, on je gotov navcsiti nász na vsza i pelati nász vu vszo isztino, nazvêsztití nam i odícsiti Jezusa (Jan. 14, 26; 16, 13—14), csi szmo gotovi odprêti pred nyim szrcá nasa i podl sztití nyemi.

Lübléni cstenyár, csi je te gorisztányeni i odícseni Odküpitel ne pôsztao escse 'zíva isztina na tébe gledôcs, tak odpri tvoje szrce dnesz pred glászom Szvétoga Düha, steri scsé dokoncsati vu tebi eto veliko delo.

Szlávski národje i protestantizem.

Protestanszkinárodov szvetovna zvéza, stere szo cêloga szvéta országov protestanuske gmajne kotrige; stera zvéza podpéra, csúva i varje od pregányanya i napádanya protestanske verníke: eden velike vrédnoszti pune vszebine verszki csaszopisz, novine dáva vö od hípa do hípa, v-trej jezíkaj: v-nemskom, francuskom i v-angliskom popiszane. Z-eti nezrecseno intereszántni novín, stere sze z-pra-ice ro'zjom bojújejo próti napádanyi nase szvéte vere, bomo vecskrát glásze píszali v-nasem Düsevnóm liszti i nyi zdrézétek szpoznávali z-nasimi verníkmí.

Becsínszke protestánske akademie velike znáncszti profeszor Dr. Koch je edno goricstényé dr'zao pod etim nászlovom: „Szlávski národje i protestántizem“. Stero szmo z-oni novín vövezéli.

Vu goricstényá zacsetíki protestéra próti onoj krívici i potvárjanyi, stera, kak právi, navékse z-Szlovenije szhája, ka je praj protestánszka vera nemsko vadlúványe i sto protestanus gráta, on nemece posztáne. Szméha vrédno i húdoga namenýványa potvárjanye je tó, csi preszámnamo, ka v-Anglíji, v-Amerike Zdrú'zeni országov dr'závi, kak veliki racsun angliskoga jezika protestánusov živé, steri racsun vu velíkoj meri prehiti nemski protestánusov racsun. I csi k-tém k-coj pridenemo Dánie, Hollandie,

Svédíje, Norvegie, Finn-i Vogrszkoga országa protestánuse i zvon tē na cêlom szvétí rázlocsne národnoszti i jezika 'živócsi národov vno'zino, kí szo vszi vréli protestánusje i dönok szo nē nemci grátali — sze ocsívidno ká'ze krívo i húde dúsnevészti potvárjanye. (Záto, ka je vere reformátor nemece bio, szo reformátie naszledníkí nē pósztali nemci, kak szo nē grátali krsztsanszta naszledníkí izraelitanci, ár je Krisztus izraeliszki szin bio. Red.)

Ka sze pa szlávski národov dosztája, z-tē je tüdi doszta gori vzeló protestanusko vero, pl. horvátje, szlovenci (stajarci, krajnci, dalmatinje) i dönok szo nē zvalí szebé za nemce, próttomí szo tak dobri szlovenci osztali, ka je eden protestánus nyihov dúhovnik, Trubár pósztáo szlovenáckoga jezika literature sztvoritel. Isztina, ka szo tē szlávski národje po krvnom, dívjem pregányanyi osztavití mogli protestánsko vero, zli záto szo pa z-szlávski národov dönok osztali protestánusje, med sterimí goriimenúje z-szeverni szlávov szlováke i v-Preiszkom lauznicske vende. Z jú'zni szlávov pa prékmurszki vendov eden tál, kí szo med groznim pregányanyem vere protestánusje osztanoli.

Prav nam szpádne i dobro obcsüténye napuni szrdcá nasa, gda vidimo, ka vu táksi novinaj, stere po cêlom szvétí cstéjo, sze i z-nász prékmurszki evangelicánov szpomenéjo, kak z-jedini jú'zni szlávov, kí szmo od zacsetka

Zláta zganyar.

— Pripovészti. —

II.

Kak je szedenájszeto szprotolétje zadobo decsek, eden vecsér je szpitávao ocso:

— Kaksi je vásas?

— Velke, viszike, grobianszke hí'ze, eden cslovek ober drúgoga gláve sztanúje i brezi konyév be'z'jo kôla.

— Szamé od szébe? — sze je csüdívao.

— Tak glédajo vö, ali tirajo sze tüdi, liki bliszki, vesznicski cslovek sze ji komaj zadolē ogibati, tē vragometni kôl.

— Ájta, jasz bi tak rad vido vásas.

— Cajt bos meo na tō escse pri szoldacsíji. Sztókrát sze ga escse navolis. Tá vasz od-pelajo vsze, lépe vesznicske, zdrave mladéce.

— Nebom csakao do stelingé, prvle idem.

— Zaká?

— Pēneze szí scsém szpravítí. Doszta.

— Pista, velko cēno potrebúje zláto.

— Dam za nyé, csi mi gor odide na nyé glih dūse zvelicsanye.

— Prav más, moj szin, tō sze 'zelé za nyé. Tvojega szrdcá pokoj, ócsi szkuze. Szkrbí kri'z szí szkladé na plécsa bogátec. Vszigdár de je 'zijao. Grozen glád ga mantrá vszigdár za vecs i vecs bogásztva. Roditelje, tívárisica, deca szo nika nē pred nyim, k-koncovi sze i szam szebom razszrdí. Zadovolncszti, míra nindri nēnáide. Po sterom ga nakoncsi csáka edna vōszka jama. Nika nē véksa, kak kákso te nájszirmaskécsi kôdis dobi. V-edno formo globoki grob. Z-gyé mántom lehko podmecse nyé sztenē, dönok práh posztáne, ka je práh biló.

mao evangelicsánje osztali, jesztemo i bodemo. Tò nasz bode i nadale bŰdilo, da i po etom vernési osztánemo i dr'zimo sze szvoje szvéte vere, stero szo nam ocsáci z-krvi prelévanyeni, vu teskom pregányanyi obarvali i v-òrok dáli, vidócsi, ka sze na etom velikom szvéti na nász prèkmurszke vende zezávajo protestánusje i szvedocsíjo, ka med ju'znimi szlávni túdi jesztejo, bili szo i znájo bidti protestánusje i nê szo gràtali nemci.

Nadale ká'ze Dr. Koch na Csehszlovákio, gde dneszdén vise od edne millione protestánusov 'zivé, ki szo navékse vszi szlávni. Isztina, ka szo tē szamo od 10 lét mao protestánusje. Zdà nê dávno je dr'zála csehszlovaska prot. cérkev 10 létnice jubileum. Na stiri pŰspekije je vtàlana, kakti: prágoszka, zhodna morvaiszka, slē 'ziska i morvaiszka prot. pŰspekija. Pred deszetimi létmi je tú szamo nísterna prot. gmajna bíla, dneszdén pa 'ze vise million dŰs csté. (V-Jugoszláviji okòli 250 jezero protestánusov jeszte.) Té racsun nam ká'ze, ka v-deszeti létí nàkeliko sze je pozdigno protestánuski vernikov racsun v-Českoslovákiji.

V-Naprédavanya konci sze szpomené esce Dr. Koch profesor z-ruszoszkoga národa túdi, kakti z-nájvéksega szlávskoga plemena, gde je túdi krepek nágib k-protestántizmusi. Na tom presztori je Dr. Koch profesor nájvéksi sztrokovnyák i poznanec. Od 1915 - 1922. leta

je v-Rusziji 'zivo. Zaprva kak vojnszki zgráblenik, szledi pa, kak erdecsega serega vojník, gde sze je na divízije generála pozdigno. Dobro pozna Ruszije polo'záj i nyé národ, on pise, ka sze med Ruszije pròsztim vesznicskim lŰdsztvom veliko verszko gibanye i zanimanye ká'ze. 'Zija-jo Szvétoga pizma, Biblije pravice. Ziszkávajo, hrepenéjo za protestánskimi vere glasziteli. Vu veliki vno'zinaj poszlŰhsajo protestánske missiònárise. Bili szo, jesztejo i zagvŰsno bode tam vszigidár vecs i vecs protestánusov. Protestánsko vadlŰvanye je nê szamo nemcov vadlŰvanye, nego cèle zemlé národov.

Jubileum 'Zenszkoga DrŰstva.

D. Lendnvszko Evang. 'Zenszko DrŰstvo je ápr. 21.-ga szvetilo szvojo 25. letnico z bogatim redovékom.

Na vŰzemszki pondélek je lépi szuncsaven dén bio, ka szmo túdi 'zeleli, ár szmo túdi z M. Szobote csakali gòszte i prevecs bi 'zalosztni bili, csi bi je lagvo vrèmen nazájzadr'zalo. Ali velka radoszt nam je bíla, gda szmo tak okòli péte vòre zavàrali trí automobile i v nyih poznáne goszpé i goszpòde z-Szobote. Autoji szo g. Benkoja, esp. inspektora bili, ki szo z-szvojov visziko postŰvanov goszpòv i szinom túdi med nasimi goszti bili. Nyim mámo zahválití, ka jih je z-Szobote edno 14 oszob prislo.

— Nê tak, ájta. Z-zlátmi lehko kŰpim szvojim sztarisom blá'zeno sztaroszt, i te nyim nede trbela delati.

— Blòden decsko! Delo je nájvéksi blagoszlòv Bo'zi. Moje szkòrnatne dlaní szo navajane k-zvoná vò'zi i k-motike stili,

— Sto je goszpòd, on nedela.

— Nega tak velkoga goszpòda, ki bi nebi szlŰzo od szébe véksemi goszpòdi, 'zitek je vekivecsna szlŰ'zba.

— Nescsem drŰgoga derár bidti. Meni naj niscse nezapovèda.

— Zapovèdala ti bode vrèdoszt. Pista, keszno sze sztrèznis i goriprides na tò, ka ti je ocsa, te sztári zvonár pravico pravo. Ne'zeli, nebè'zi za nedoszégnyenimi fantáziami. Edna mála hŰtica, vnyè verna, mila tŰvárisica, poszmejávajòcsi otrok, z-trŰdom priszlŰ'zeni csaren krŰh, mi veri, szo právo blájzensztvo.

Pista je okorno ponávlaò:

— Sò mo, drági ocsa, prèk Szekatura, me vlecsé váras.

Szkuzécs sze je pokrila na sŰrki plécs mlá-doga sziná i obinòla za sinyek mila mati:

— Nepovr'zi nász tú, merjém prvle, kak te dober sors nazà pripela.

— Zvoncsák Mihály je z-szvojov razmetov glavòv 'zalosztno kumno:

— Vmori nász 'zelénye, stero de nász za tēbe mantralo.

Pista je dobro znaò, ka eden trétji 'zitek túdi vu ròki dr'zi. Prèk je sò k-szòszedovim:

— Annuska, hodi vò na edno rēcs.

Lèpa, bèloga obráza deklina sze je pridrŰ'zila k-nyemi z-vŰpaznosztjov vu vrátaj szénci.

Odidem, moj drági kincs, z-ovkraj Szekatura sztrmca.

— Osztani, Pista, neidi, vu váراسi sze zgŰbis!

Jáko nász je veszelilo i nas eden morální dobicek je bio, ka szmo na velko pozváne voditelice Szobotskoga ev. 'zenszkogá drústva, na cseli z goszpöv Dr. Sömenovov, predsednicov tüdi med nasimi drágimi gosztmi pozdraviti mogöcsi bili. 'Z nyihove navzöcsibödöcsnoszti szmo vidli, csüttili tak mi, kak Lendave sztancsarje, ka nász nasi drági verebratje zaisztino lübijö i na velko cenijo nasega máloga drústva verevröloszt i delavnoszt.

Szrcsna hvála Nyim, ki szo në gledavsi na dúgo pöt, prisli k-nam, da sze radüjejo z-tëmi radüvajöcsimi! Na kelko de od nász mogöcse, mi tüdi vöszkázemo Nyim naso isztinszko lübézen do Nyih.

Naprédávanye je v hoteli „Krona“ bilö. Tak oköli 1/29-te vöre zvecsér szo sze napunila vsza mäszta i te sze je zacsnolo naprédávanye. Nájobprvim szta dvë deklicski eden jalicsov vë nec pokázale gori, v-sterom 25 bilo sz-korin naprävleno. Potem je Skalics S. dühovnik krátek govor dr'zao, v-sterom je pozdravo navzöcsibödöcse. Gücsao je od toga, ka pomëni té öszvetek. Szpömeno sze je z-oni verevrëli 'zenszek, sztere szo tö dobrotivno drústvo grüntale. (Té escse dneszdén 'zivëjo i tö vd. Dr. Petrik-a v Pesti, nájprva predsednica; Teke Dénesova, fararca v Sandi, nájprva podpredsz.-a; Vucskics Ferencova i Veren Jánosova v-Petesovci. Eden grüntar szo bilí tüdi Teke Dénes dühovnik). Vszí

szo bilí pozváni, aii trijé szo — kak nam v-lëpom pizmi písejo — szamo vu dühi bilí mogöcsi med nami bidti.

Dühovnik je nadale naprédao lépí cio drústva, stero drústvo je csiszta blíznyega lübézen porodila. K-toj szvétoj lübézni scsé i nadale tö drústvo vörno biti: poszisiti plakajöcsi szkuze, vrácsiti té osztávleni szrc rane; pomagati moralno i materiálno — sz-tröstom i dárom vszakomi verebrati i szesztri, ki zaisztino potrebüje pomöcs. I sztem tö drústvo na szébe vze-me eden tao brige, bremena, stero bi nacsí politicsne obsine mogle nosziti.

Lendave vizziko postüvani sztancsarje szo zarazmili té szvétí cio i lejko právimo, ka brez razlike vöre szo nász dotegamao pomagali, tak da szo nasa naprédávanya vedno lépe morálne i materiálne naszháje mele. Právoga vküprazmënya znamënye je, ka med onimi, ki pri nasi naprédávanyaj kcu delajo i szvoje drágo vrëmen aldüjejo na nasega drústva lübéznosztí oltár, vedno jesztejo, ki szo r. kat., ali izr. vere, kí vadjújejo Szv. Píszma vecsno lépe recsí, ka vera, vüpanje i lübézen, tö tröje velko jeszte na etoj zemli, med tem tröjem je pa itak nájvéksa — lübézen. Ár lehko je različsno nase vörvanje, nase vüpanje, ali nasa lübézen do blíznyega je szamo ednoféle mogöcsa: postüvati, pomagati, lübiti drügoga, kak szamoga szebé.

Tö isztinszko priátelszko lübézen scsé tö málo drústvo i nadale osznávlati, za tö sze bo-

— Nemrem, Annuska, 'zené me zláta 'zelnoszt.

— Ka bode z-menov?

— Pocsákas me.

— Nebodeta sze vecs naisla bogat cslovek i szziromaska devojka.

— Tebi vszigdár Zvoncsák Pista osztánem.

— Osztani, Pista! sze nyemi je molila Annuska i za sínyek ga obinöla.

— Ali mladénc je në popüsztö, në sze je dao genoti:

— Poütri idem.

— Té dén de meni pokopálicse.

Zdávanye de ti moje domöprisesztjé. Nejöcsi sze, Anka.

Ali kak je në mogao té lübeznivi szin materé szküz odvrvöti, tak je glédao i te najlüble-nése devojke jökanye.

Pa bi nyemi li szamo edno rëcs trbelo povedati, z-sterov bi potröstao za nyega sze 'zalüvajöcse. Ali në je povedao té edne rëcsi.

Te drügi dén ga je ritar sztávlaö:

— Kak csüjem, sze napelávas szvét pregle-dávati i szrecso probati. Sajnálivam te, mladénc.

— Zaká, goszpon ritar?

— Kaksté de ti dobro, Bihartatárke nebos mogao pozábíti. Tvojega szrdcá polojno eti ni-hás pri materi i Annuski.

— Vë nazá po nyö pridem, goszpon ritar.

— Pa bi te za ocsom za zvonára zëbrali. Në je bár tö maszna szlüzba, ali 'znyé bi dönok 'zivo. Bole je gvüsna, kak vandranje.

— Isztino májo, goszpon ritar, ali dönok morem idti.

— 'Zalosztno pozalüjes ti tö, Pista. Sto nase vézsi határ prékpresztöpi, csi sze bár nazá povrné, nebode vecs zadovolen cslovek. Tö je

riti. Vüpa sze záto, ka do ga visziko postüvani sztancsarje D. Lendave tüdi v bodôcsem pomagali v tom boji.

D. Lendavszko ev. 'zenszko drüstvo z-tem jubileumom zadôbilo historicsno puno létnoszt i kak sze z-onoga venca vidi, sze je vcsaszi porôcsilo, v histvo je sztôpilo na vöke z dobrotivnosztí delom.

Dühovnik je vu gmajne i tüdi v szvojem iméni pozdravo 'zenszko drüstvo i 'zelo je nyega kotrigam i vszem navzôcsibodôcsim, da Bôg dáj, ka bi vszi zadôbili toga denésnyega zdávanya szrebrno, zláto i escse diamantno gosztüvanye!

Po govori je bila veszeloigra (vigjáték). Potom je Kováts Annuska na klaviri igrala jáko lepô, kak vedno. Zatem je pá veszeloigra bila. Potom szta Siftár Gézova, preds.-a 'zenszkoga drüstva i Adler Miksa izr. kántor lêpe duett i solopesmi popêvala z-szprevájanyem na klaviri. Zatem je pá edna veszeloigra bila. Potom je pá eden jáko prilicsen, szamo escse okôli 13 lét sztar pojbar, Bacsics Vili tak lepo igro z goszlami pri szprevájanyi na klaviri, ka sze je z vszáki ôcsi zacshüdenye vidlo. Za tem je Skalics S.-ova, fararca deklamálivala „Rachela jok“ melodrámo. Tô melodrámo, goszli i tüdi peszmi je lepô szprevájala na klaviri Révész Katuska.

Nazádnye je bila edna veszeloigra, pri sterój, csi glih je vrémén 'ze na $\frac{1}{2}$ 12 hodilo, je vnogo szmeha bilô.

Veszeloigre szo igrali: Penhoffer Juliska, Bohár Ilonka, Zorko Angela, Hári Irén, Rózsai Irén, Paller De'zô, Hack Jó'zef, Vljaj Lajos, Rózsai Re'zô i Lajos. Kak nam je znáno, publika je zadovolna bila.

Pri naprêpriprávlanyi je vnogo pomágo Balkányi Elek. Vszem szrdcsna hvála!

Lêpo sumo preplacsila (felülf.) szmo dôbili. Darüvali szo: Szobotsko ev. 'zenszko drüstvo 150 D., dov. Dr. Petrika, Kováts Stefan ôspörös, Benko Jó'zef ôsp. inspektor 100-100 D., dov. Kardosova, Dr. Pikus Janko, Dr. Strasser Ármin, Tasch N. 50-50 D., Dr. Sömen Lajosova, Nemeç János 25-25 D., dov. Cserni Károlya 20 D., Neubauer Jó'zef, Grábar Sándorova, Horvath Mátyás, Varga Mátyás, Kolman Kálmán, Pojbics Jó'zef, Novák Jó'zef 10-10 D., Meszarics N., Hári Ádám 5-5 D., Süttner F.-ova 2 D., S. S. 10.50 D.

Notrijemánya je 4,400 D. bilô, csisztoga dobicska je 2,156 D.

Nájlepse hválimo vszem onim, ki szo aldüvali na nasega drüstva oltár! S.

„Dokonca szem szprobao 'ze vszáko mōdroszt zemelszke znánosztí, vszáka me je szamo zmésala i niti edna me nê pomirila; ali od sterigamao pôleg vcsenyá mojega Goszpōda Jezusa 'zivém, vu dūhi evangelioma, od tegamao szem blázeni i vu szrdci mojem csütim tiszti mér, od steroga je erkao ednōk Krisztus: Mér nihám vám, on mér, steroga szvét nemre dati.“ — Tolstoj Leo grof.

bár csüdno, ali da je pa tak. Doszta mladencov 'ze znam, ki szo odisli, i doszta je ji nigdár vecs nê nazá prislo. Osztani domá. Skoda de za tébe.

— Lepô nyim zahválim na tanácsi, goszpon ritar!

— Bos me bôgao?

— Nemogôcse je.

Ritar nyemi je v-rôke szégno i sztiszno prgiscso nyegovo i szlobôd szta vzelá eden od toga ovoga.

— Bôg te blagoszlovi, Pista!

Pista szí je tô szlédnyo ütro presztrane ledrene bocskore vzéo na nogé, turbo szí je na sinyek djao, mati nyemi jo je napunila z-krúhom, z-pogacsami, z-szlaninov, te sztári zvonár nyemi je z-tesko prisparani fillérov 12 ráhnski potiszno v-prgiscso. Anka je na rdécse zjôkani-mi ocsmi, 'ze brez szkúz glédala za nyim.

Pista je li zdá obcsüto szrdcá bolezen i szpoznao, nakeliko lübi té tri düse, nakeliko ga boli vösztpiti od roditelov hi'ze z-niszikoga preklata dvér, mijlila sze nyemi je vu cintori sztojécsa sztára cêrkev z-viszikim bêlim tōrmom, i cêla Bihartatárka obcsina z-lüblénimi dobro-poznanimi málimi hi'zami.

Ali szamo nisterne minute je trpêla tá obcsütnoszt szrdcá. Pogléd je vrgeo na Szekatura sztrmcá vrih, ár je z-ovkraj toga mēno bidti on szvét, steri ga je 'ze vecs lét vlêkao, csüti je mēno 'zelény zdühávanya, stero nyemi je prszí pozdigávalo, telko i telko dobrôt ga je za'zigalo tam prêk v-dalecsini, ka je z-bláj'zenim obcsütényem z-krscsákom majútao prôti dômi:

— Vszedugo nê nazá pridem . . .

Za tim odhájajôcsim szo zaman glédali roditelje, mláda devojka Annuska, z-prôszte igricsne sztrêhe niszike hi'ze. Pista je z-friskimi

Otrokom.

Nebesko nazveššavanye. „Gde je tvoj brat?“ (I. Moz. 4, 9.) Eto je pitao Bôg od Kaina i Kain je okorno etak odgôvoro: „Neznam; lehko jas pasém brata mojega?“ Pa je jáko dobro znao Kain, ka gde je nyegov brat, vëm je on sam bújo srmáka malo prvle na pôli. Ali tak se je dêvao, kak či nebi znao, ešče kak či niti nebi bio du'zen znati, ka gde je nyegov brat.

Lübléna deca, Bôg od nás tüdi preveč dostakrát opita, lehko niti nega taksega dnéva, gda nebi opitao: **Gde je tvoj brat?** Nepita záto, kak či nebi znao On. On vse jáko dobro vidi odnut z visikoga Nebeskoga orsága. Znáte, ka vse dugo në Krízavo bode. Spômenek tistoga dnéva bomo svetili, gda je Jezuš zastôpo vu nebésa. Ali prvle, kak je gorisô, zapovedao je svojim vučenikom, naj potomtoga oni nosijo skrb na vse svoje brate po celom szveti. „Idôči, včite vse národe.“ Ár je vsáki človek brat naš, vëm smo vsi Bo'za deca. Petri je ešče tó tüdi velo Jezuš: Pási ovcè moje. I eto se tüdi pristája vsê nás, në li Petra.

Jezuš odnut z visine vse preveč dobro vidi i či je v nevôli, v pogübelščini štera nyegova ovca, za nyov pošle drügo, naj jo zmága. Či se Gusti špila pri stüdenčij, Micika pa rô'ze berè vu vrti, naednôk se zglási vu Micikénom srci rêč Jezúša: Gde je tvoj máli brat? Micika

sztopáji sztápao. Vszigdár zeléno, spiclináto borovjé ga je obvezlô okôli, tak da szo ga vecs në vidili.

Zvoncsák Mihályova je vküpszpádnola na prági: — Drági lübléni moj szinek.

Nikoga je në bilô, sto bi jo potrôstao. Na jôcs nyè je jocs odgôvoro, sztári zvonár je doj vzèo z-sztène klüfcse i pascso sze je gori v-törem.

Odnut escse ednôk poglédne toga zláto-zgányajôcsega sziná, vido de ga, kak de sztápao z-bocskori med rüsécsim zrêberji pecsinami, vszigdár vise i vise i gráta pomali te visziki mladénc edna mála piknya, steroga odszpodi pozdignyeni obláci zakrijejo pred giédajôcsim.

Vu vészi je od onoga hipa mao tiha 'zaloszt drúzgala tri lübezniva szrdcá.

Vandrar je doszégno Szekatura vrihek. Na visziko nébo goriidôcse szunce je pá nôvi brgôv sztrmce, nepreglédjene logé kázalo z-szvojimi szveklimi 'zarécsimi trákmi. Sô je, sô nepresztanoma, brezi cila potüvajôcs proti poldné záhodi drzécsi, pode'zigao ga je nigdár nezmenkani trôst.

(Dale.)

be'zi, naj ga poglédne i rávno te pride tá, gda se Gusti vu stüdenec nagne, naj vidi, kak je globoki. Rávno dobroga hipa je prisla ta dobra mála sestrica, naj obráni svojega maloga brato.

Drügoč pa v pamet vdári Miciki, ka je to stáro sôsedico në vidla ešče dnes. „Gde je tvoja starovična sestra?“ — zuni vu srci Micikénom pitanye Jezúša. Micika vzeme püšeo korin i se notripokloni k-stároj sosedici, štera betežni ležijo i nyim jáko-jáko dobro spádne ete lübléni obisk.

Gde je tvoj brat? Dosta je žnyi vu telovnoj, ali düševnoj pogübelščini, vu nevôli, vu žalosti i ti bi lehko pomagao nyim. Ne pravi tó, drági otrok moj, ka je Kain pravo: „Lehko jas pasém brata mojega?“ Ár si bogme variváč njegov, či si Jezušov vučenik. Naj te nájde vu srce dnévno eto nestanoma zunêče pitanye Bogá: **„Gde je tvoj brat?“**

Materinski dên.

Na drügo nedelo cvetêčega Risálščeke smo se spominali z-vsega toga blagoslova, ka smo dôbili od svoje dobre materé. Jas zdâ li nister-no korino detinske nezmerne lübéznosti i zahválnosti želém vam goripokázati.

1. Za mojo sladtko mamó činim.

Ednôk je eden gospôd, kak je notristôpo vu hi'zo ednoga svojega poznanca, tam vido edno málo deklico, stera je z-velkov paščlivost-jov pëglala. „Jeli ti neobtrúднеjo tvoje mále roké vu zdigávanyi te žmetne pëgle? pitao jo je.

Bliščéči smeh je bëžao vdiljek po lici te mále deklice, liki sunčni trák Risálščeke, kak se je nazáj zglédnola na svojo sladtko mater, štera je rávno svojega máloga sineka zibala vu sên. „Kabi obrúdíla, vëm za mojo sladtko mamó činim“.

Ka z-lübéznosti činimo, tisto je në žmetno. Našo sladtko mamó pa lehko lübiamo, ár nas Oni preveč lübijjo.

2. Materska lübézen.

Ta mála Micika je večkrát šercávala roké svoje dobre materé i se čüdivala, ka telko brlizg jeste na nji i so se tak vküpskrčile. Večkrát je tüdi pitala: „Drága móma moja, zaka so vaše roké në takse, liki drügi?“ — ali në je dobila odgovora. Nazádnje so njej ednôk pravli njëna móma: „No zdâ mo ti pripovedávala, ka zaka mam jas takše rômarske roké. Eden večér

sem spát djála mojo málo Miciko, toplo sem jo odêla i vö sem odišla z hiže, misléča, ka je vse vu rédi na nôč. Naednôk samo cvil čujem, strahšlivi cvil. Notribežim i vidim, ka je postela vu plaméni i moja mála či se vu pogübelščini vrti, da zgori notri. Dokeč sem plamén pogasila i tvoj žitek, moja mála Micika, obarvala, so mi tak vküpzgorele roké, ka so etakše grátale, za kakše je vidiš zdâ.“

Ah, z-kakšimi drügimi očmi je glédala potom Micika na roké svoje sladke materé! Mesto toga, ka bi se ji strášila, je je gládila z-skuznatnami očmi, ár so róne za njêno volo nosile. Té róne so svedočiie, nakeliko jo je lübila njena sladtká móma.

3. Nájjakša žena.

Ednoga mladénca je obiskao njegov prijáteo. Kak sta vöšla na vráta, te dománji mladénc zamerka: „Moja sladtká móma zdâ že nevidijo tak vö, kak prvle.“ Nigda so pa oni bili najjakša ženska vu vési.“ Gda sem pojbec bio, sem prevedno tó čüo od nji ali moj lübléni ájta so dúgi cajt betegüvali. Potem sem jas obeležao i brat moj. Ájta i brat moj sta mrlá. Moja drága móma so sami mogli vörtivati tečas, dokeč sem jas gorizrásó. Njihov hrbet je opüklaó vu deli, njihovo lice je grbavo grátalo, njihovi vlasjé so obserili, ali . . . nadaljávaó je te mladénc globoko genjeni — meni so dönok li oni najjakša ženska na celom szvétü, ár vsáka grba njihovoga lica i njihovi rôk me spomina na tó, kak dosta težkoga bremena so znášali za méne volo.“

4. Kêp materé.

Ništérni minut pred začétkom bojnanja na morji med Amerikančarmi i španjolmi, gda rávno že dána zapôved: „Krédi na boj“, je vu morje spadno kaput ednomi marinari. Dovoljenje je proso, ka bi si ga nazájprineso. No či je në dôbo, itak je na hajôva drügoj stráni vu vödo skočo i nazájprineso svoj kaput. Ali za volo nepokorščine je notrizaprêti i sledi osodjen na več lét vöze. Gda je sôdba za potrdjenjá volo predložena Admirali, ete je mladénca pred sébe dao pozvati za volo vöposlúšanja i ga je pitao: zakâ si šô po tvoj malovrêden kaput i si se tak vu pogübelščino spravo i zvöntoga veliko nepodložnost skázao? Mladénc je odgôvoro: „Eti vu mojem kaputi je kêp moje mame; toga bi zgübo, či nebi nazájprineso te kaput.“ Admi-

ral je küšno toga srčnoga mladénca i z-etimi rečmi je odpüsto njemi kaštigo: „Mladénci, šteri za kêp njihove materé svoj žitek reskirajo, dájo ga tüdi za domovino. Tákši neslišijo vu vözo.“ —

4. Dogodtek ednoga grobskoga kamna.

Cotavoga gvanta pojbar je stao na küklé vilic i odávaó novine; z-túznov vrélostjov je je ponüdjávo. Kak nebi bio žalosten srmaček, vëm je ete dni pokopao svoj jedini kinč, svojo dobro sladko mater, to jedino, štera ga je lübila na etoj zemli i štero je on tak preveč lübo.

Kesno večér, pri posvétü vesélo čté svoje pêneze. Že lepô prihajajo vküp. Ár on zdâ eden velki cil má. Grobski kamen šče postaviti svojoj sladkoj materi. Dosta pénez je trbêlo na tó. Tečas je hodo pri grobski kamláraj, dokeč se je najšao pri ednom eden na dvôje potrêti marmorni falat, šteroga — mislo si je — de mogoči küpiti, telko de véndar znaó vküp spraviti. Spravo je edna mála kôla na štiri potáče i sam je vövlékao mramorni falat na brütiv k-grobi svoje sladke materé. Gori ga je tüdi postavó.

Grobski kamlár je në vido potom dugi cajt toga pojbara. Ednôk je vönê hodo na brütivi i med nôvimi grobami napamet vzeme od njega küpleni marmorni falat. Ka je najšo grobski kamlár, od toga je eto pripovedávaó: „Pogledno sem bliže te kamen i napisek sem najšo na njem. Nakrajivi so bili redovje, viditi se je dalô, ka je napisek sam pojbar zdubo znikšov ostrov škerjov. Ali napisek sem në mogao naednôk vdiljek prešteti, ar mi je nika obkmičilo vidênje. Ete napisek sem najšo:

TŰ POČIVAJO MOJA DOBRA MOMA
MRLI SO PREMINOČI TJEDEN
PRAVILI SO ČAKALI DO M . . .

Tü je pretrgjeni bio napisek.“

— Poiskao sem variváča brütiva i sem ga opitao, ka zná od onoga pojbara, šteri je esi spravo ete kamen. — Në dosta — je odgôvoro. Në ste vidli pôleg toga z kamnom oznamenjenoga groba ov drügi? Tam počiva te pojbar pôleg svoje materé. Dúgi cajt vsáki zvečerek je vöprišo i dubo vu kamen litere. Ednôk ga je samo več në bilo. Za pár dnévov je vöprišao prot. dühovnik i velo mi je eden grob skopati za pojbara pôleg njegove materé. Pravo je, ka je eden večér pojbar zôdao vse svoje novine i

běžao prôti dômi. Kak je běžao prék po vilici, tamtá sta naskakôk běžala z kôlami dvá divjiva konja i sta povozila toga pojbara. Gda so ga goripobrali edno ošpičeno prelico je stiskávo vu svojoj rôki i do svoje smrti je od té gučao. Pred smrtjôv svojov je tüdi tô pravo: „ně sem dokončao, ali oni znájo, ka sem šteo dokončati. Vě njim že povém, oni itak čakajo na méne...“

Gda je grobski kamlár zvedo ete dogodtek, z-skuznimi očmi se je ednáko prôti cêrkvi napôto. Tü je zvedo pojbarovo imé ino drüge njegove djátke. Na drügi dén je tam stao eden læpi grobski kamen na grobi njegove sladtko materé i eden ménši tüdi na grobi sinekovom z- etim napiskom: „Preveč je lübo svojo sladtko mamó.“ (Sejáč.)

Vgonítke.

Deca! Zdá vam takše vgonitke dam, kšteri rešenji je potrebna vaša znánost vu Bibliji. Vü pam se, ka je vsi rešite i mi tô na ednoj dopisnici notripošete do jun. 10-ga.

I.

Šteri so tisti trije Biblijski Jožefje, štere ešče dnesdén spominajo po cêlom světi?

II.

Gde so popisani nasledtjôči govori?

1. „Vsa, šterakoli moléči bodete prosili, verte, ka vzemete.“

2. „Či záto vi, hüdi bodôči, znáte dobre dári dávatí deci vašoj, od koga hole Oča vaš, šteri je vu nebésaj, dá dobra onim, ki ga prosijo.“

3. „Vse dobro dánje i vsáki popolni dár je od toga zgoránjega doli idôcsi, od Oče svetlosti.“

*

Vu prvěšo numero Düševnoga Lista notridjáni vgonitk razložitev.

I. Prvi rojár má 60, te drügi 12, te trétji 4.

II. Düševni List so naše novine.

III.

7	4	5	4
5	3	10	2
6	8	1	5
2	5	4	9

IV.

Frigas.

Vsě 4 vgonitk so prav razložili: Barbaritš Viktor Sebeborci, Bencik Ilonka i Mariška Martjanci, Cipott Franc Polana, Čarni Rudolf Nemšavci, Flisar Štefan Gorica, Janža Lajoš Predanovci, Külič Bela Pužavci, Lukač Anica M. Sobotá, Luthár Tibor Ptuj, Lutharič Jenö Gradišče, Mladi Prijáteo Sebeborci i Vljaj Štefan Predanovci.

Knige so dôbili za šenk: *Bencik Ilonka i Mariska Martjanci, Flisar Štefan Gorica, Külič Bela Pužavci.* Knige vam po pošti pošlemo.

Posztni nedelni verszki zvecsarki v-Murszkoj Szoboti.

Posztno vrěmen je nájpripravněse na pobožno premislávanye, na dühovno podigávanye. Vu vecs gmajnáj je návada vu tom vrěmeni po poldnésnyoj bo'zój szlú'zbi verszke zvecsarke na pobožnoszti podigávanye vküpprihájanya dr'zati, tak da sze vernici zvön cêrkevne bo'ze szlú'zbe májo priliko vu dühovni vajaj, vu düsi podigávati i vu ponüdjeni návucsni naprédávanyi vu pámeti preszsvetsávati.

Szobotsko evng. 'zenszko drúztvo je, kak v-prvési létaj, tak tüdi v-etom posztnom vrěmeni dr'zalo nedelne posztné zvecsarke, na steri je tak læpi racsún poszlúhsávcov prislo vküper, ka je sôla premála bila na nyih gorivzétje i 'ze to trétjo nedelo szmo je v-cêrkvi dr'zali. Bilô je vszáko nedelo návucsno pobožno goricstényé, stero szo dr'zali: Fliszár János vp. vucsitel, Dijaskoga Doma opravitel, goszpá Kardosica, Kováts Annuska goszpodicsina, drúztva tájnikojca, Podlészek Jo'zef i Bakos Lajos dijaskoga dôma osznovlenika. Kováts Stefan goszpon sinyôr szo vszáko nedelo szlobodno verszko naprédávanye dr'zali. Osznovne sôle i Dijaskoga Dôma vucsenici szo verszko csüténye büdécse jákosztné peszmi deklamálivali. Naprédávanya szo sze z-ednim brojom od prvési z-tém presztranila, ka szo Dijaskoga Dôma v-violini obhodnési osznovleniki pod Skerlák Tibija szédmoga solca vodsztvom violin igro dáli naprê vszáko nedelo, za stero tomi neobtrüdnomi mladénci i z-etoga meszta toplo zahválimo. Na violini (goszljaj) szo igrali Mikola Ferenc sésztoza, Obál Jóska drügoga i Karbl Erik prvoga razréda osznovleniki. (Ete poszlédnyi máli goszlar je bio lübeznik poszlúhsávcov.)

Verszki zvecsarkov kôrona je bila Cvetna nedela, z-sterov sze je tô pobožno vküpprihá-

janye zaključilo i z-bogatim programom dokoncsalo. Popoldnevi ob dvema võroma sze je cërkev napunila z-pobo'znimi, z-obè szpõla vrèlimi vernikmi. Pocsasztili szo nász, kak gosztjè reál-gimnázie goszpon Stern József, Bernik Vinko profeszora i goszpá profeszorca Trdina Sylvia, ki szo zdá meli obprvim prilike vu evangelicsanzkoj cërkví i bo'zoy szlú'zbi tál vzéti.

Cvetne nedele verszki zvecsarek je pôleg redovéka programa naszledüvajõcs pretekao doli:

1. Obcsinszko pobo'zno vküпно szpèvanye vernikov.

2. Molitev po sinyõr dühovniki pred oltárom odprávljena.

3. Violín igra po Nemeç Lajosi i Skerlák Tibori naprè dána, stero je Kováts Annuska goszpodicsina z orgolami szpèvájala. Tá lepõ vküpglaszna igra je võnepovédno dühovno obcsüténye zbüdila vu poszlúhsávcov szrdcáj i nyi düse z-nebeszkim navdèhnyem obajalo i podignola gori pred nebeszki khorus, tak da bi sze nebeszki angelov 'zozolme glász csüo z-nébe.

4. Krancsics Gizela reál-gimnázie vucsenka je z-jáko prijètnim naprèdanyem deklamálivala: „*Ta prva ibojna*“, po Fliszár Jánosi poszlovensceno peszem, szvedõsztvo je vcsinila, ka je v-tom táli lepõ talentirana.

5. Kardos Gabi goszpodicsina, kak 'ze od nász vszè dobro poznana szpèvkinya je z-szvojim szlavicsnim, lepõ donècsim glászom znõva poszvedocsila, ka je i vu szpèvanyi odlicsnýákojca, Prèkmurja miss. Z-orgolami jo je szpèvájala Kováts Annuska, stera z-szvojimi málimi bisztrimi prsztmi tak csüdno bajavne glászi i akkorde zná z-orgo! zvegleo võzvabiti.

6. Darvas Aladár, Halle vszevucsilicsa zdá domá v-Kri'zevci na pocsitnicaj bodõcsi theologszki osznovlenik je: „*Krsztsanszka vera je në návuk, nego 'zitek*“, goricstenyé dr'zao, vu sterom je szvoja szküsenýá vu Nemcsiji od evangelicsánszkoga krsztsanszkoga 'zivlènya i nasztáv obilno szpoznávo i ocsividno pred poszlúhsávce posztavo, kaksi má bidti krsztsanszki 'zitek i kak sze má krsztsanszka vera vu delaj zvršavati. Toga globoke nágibnoszti vcsenyá i lèpoga trõsta mladèncá v-odkritom szrdci pozdrávlamo ino sze z-punov vü paznostjov trõstamo, ka ednõk vrèden delavec má bidti pozványa szvojega (Goricstenyé vu Düsevnom Liszti notri poká'zemo nasim cstítelom.)

7. Szpèvanye po Kardos Gabi goszpodicsini z-Kováts Annuske szpèvájanem z-orgolmi.

8. Mikola Ferenc sésztoza razrèda gimnazista, diacskoga dôma osznovlenik je deklamálivo: „*Judás*“ imenüvano, po Fliszár Jánosi poszlovensceno peszem, od nyega 'ze dobro známim naprèdanyem.

9. Nádaí Ernõ je na violini, z-Kováts Annus goszpod. z-orgolov szpèvájanem naprèdao: „*Arias Thais*“ opere lèpo igro, stero je z-virtuózuskov prilicsnosztjov doprineszao i od

vszega lèpoga 'ze visziko navdüsene poszlúhsávce do vríha navdüsensozsti nadigno. Cslovek sze vezeli vu szrdci, da vidí, ka nasa mladèzen kak velki kincs vszèbüje i na vsze dobra je vu-godna i popolao zevcsena.

Ouszvetek sze je po goszp. sinyõra pobo'znoj molitvi dokoncsao. Poszlúhsávci szo vu dühi podigneni, vu pobo'znoszti globoko navdèhnyeni, z-nepozáblenim szpõmenkom odhájali kszvojemi dômi. 'Zenszko drúztvo je pá priliko ziszkaló na nebeszkoga králevsztva razszürjaványa v-etom nasem placnom dôli.

Rázloczni máli glászi.

Radoszti glász. „V etom poznamo, ká v nyem osztlánemo i On v nami, ká nam je szvojega Dühá dáo.“ (I. Jan. 4, 13.)

Zákon za protestanszke cërkví v Jugoszláviji je Njeg. Vel. kralj Alexander I. sanktionirao dnéva 16. apr. 1930 pod br. 39.340. Za volo zmenkanya presztora ete Zákon drügocs dámo na ocsivesznozst.

'Zinat je vküppozváni na dén 11. junija v Novi Vrbas k IV.-i z ednim k-zádnyoj szejí.

Augustana-jubileum. 400 létnico Augsburskoga verevadlíványa nasa cërkevna krajina na Riszálszki pondèlek bode szvetila v Kraljevièevoji (Banat). Poszebno znamenitoszt dá tomi jubileumi, ka õszvetni predgar bodejo Dr. Bruno Geiszler, generalni-szekretér Gustav Adolfa drústva z-Leipziga. Isztotam na iszti dén bode tüdi III. õszvetek evangelicsanzski szpèvni khorusov.

Jubileumszko leto. 1930 leto nebode szamo za volo 400 létnice Augsburskoga verevadlíványa znamenito. Jubileumszko leto bode tüdi záto, ka je pôleg obcsnoga stímánya po Kr. vu 30-lèti naszlánola krsztsanszka szv. m. cërkev, tak krsztsanszke cërkví gorisztojènya 1900 létni jubileum tüdi zdá bode. Szv. Düh je na Riszálj 30-lèta vlejáni võ vu Jerusalemi na apostole, iszti dén sze ji je povrnolo i okrsztiti dalõ na predganye Peter apostola trijezero. Letosz Riszálszka nedela juniusa 8-ga bode; pripravljamo sze, da jo k-tèm bole poszvetimo. Od Szvétoga Dühá zmõzno vcsi Luther vu Málomkatekizmusi, vu razklájanyi trètjega artikulusa: në szem z-laszktivne pámeti prisao k-Krisztusi, Szv. Düh me je pózvao, preszvéto, vu právoj veri poszvéto ino zdr'zao, vsze grèhe meni odpüsztí, na dén szkrádnyí mené gorizbüdi, i meni 'zitek vekivecsen dá. I vsze tõ necsini szamo z-menom, nego z-cèlim krsztsánsztvom i z-menom tüdi, kak z-kotrigov cèloga krsztsansztva. Prelèpo szklene vküp Luther oszebno vero i 'zitek z-cèloga krsztsansztva verov i 'zitkom. Te dvõji jubileum je dobra prilika na tõ, naj szpoznávamo vcsenyé nase cërkví od Szv. Dühá i od cërkví vu gledali Augsburskoga verevadlíványa.

Mam jako dober garanterani **mèd** za fal peneze. Kila samo 10 D. Što niica mèd, ga lehko vsaki den dobi pri HORVÁTH JÁNOSI rojari v Rankovci št. 16.

Zárok. Dr. Vucsák Stefan vrács, bodonszke fare inspektor, szo sze zárócsili z Vértes Ilonkov z Hodosa, z vnúkov obcsno-poznanoga i postúvanoga Vértes Sándora, vp. vucsítela. Bojdi blá'zensztvo i blagoszlov nyidva 'zitek!

Morávci. Nasa fara szi je szprávila vöro vu törem. Vöra nasz sztáne obri 10,000 Din.-ov. Tá lépa suma k-tém vékso vrédnoszt zadéne, ár je z-céla z-szamovolni dárov prisla vkúp. Vecs, liki polovico té sume szo darúvali morávcsarje. Na pomócs je bilo tüdi fáno 'Zenszko Drústvo. Darúvali szo na vöro escse nasi r. kat. bratje. Na vüzemszki pondélek po poldnévi ob 2. v. sze je dála prék ószvetno szvojemi zrendelüvani növa vöra. Pri toj priliki je vno'zino národa prislo vkúp. Predgali szo, póleg Riml. 13, 11 v. Luthár Adám puconszki dühovnik. Pod vodsztvom Skalics D. kántora szo popévane lépe obcsne i khorusne peszmi.

200 Din. senka. V ednoj prvésoj numeri szmo naznanili, ka eden neimenüvani nas vréli veredományi ete senk darújejo nájkrotkésemi i nájpostenésemi dijáki. Ár je vecs proszilcov bilo, te blagoszlovlénoga szrcá darovnik szo k-zgornyoy sumi escse 100 Din. pridáli. Tak szo dobíli 100-100 Din. senka Banfi Stefan, Podlészek Jo'zef i Siftár Karolina. Vszi trijé V. zlócs szrédnye sóle pohodjávajo. Naj nyim szlú'zi ete máli senk na opominanye, da bodo vezš szvoj 'zitek krotki, posteni, dobrotivni, lübezniivi ponizni!

400 Din., na podporo szrmaskim, dobroga szrcá, oponásanya i vcsenyá dijákom, szmo dobíli od ednoga plemenitoga, zlátoga szrcá nasega veredományega, Reflektanti sze naj taki zglá'szijo v-Püconcel!

Gornya Szlávecsa. Ápril 10-ga szmo na szlednyi pocsinék vöszprevodili nasega dobroga gmajnara Rogács Jo'zefa, na nuszkovszki brütiv. Pokojni dügi 16 lét je bio piszmár na posti Rogáčovci. Vdovico i 3 neposzkrlene otroke nihao nazaj te pokojni. Naj pocšiva vu miri, nyegov szpómenek obarjemo vu szrdci nasem!

20 létnica bethlehemszke nase fare. Zradosztjov szmo zvedili, ka je bethlehemszka szlovenszka ev. fara májusa 4-ga szvetila szvojo 20 létnico. Z-punov zahválnosztjov próti Bógi i z-velíkov, toplov lübeznosztjov próti szvetüvajó-csoj gmáni i nyé vrédnomi dühovniki szi miszlimo na vsze tisztó, ka je tü vu tihonszkm vu 20 létaj vera, vüpazen i lübézen doprineszla! Pozdrávlamo pasztéra i gmáno i blagoszlov proszimo na nyéno dotésnye i poetomtoga szkoncsávano delo!

Konfirmácija decé v Bethlesemi. Prelépi sereg evang. deklin i decskov je vzelo tao vu konfirmáciji na Cvetno nedelo. Vszevküper 59 ji je biló. Ószvetek je dr'zao od 9. vöre do po 2 v.

Veszélo znaménye. Doszta nasi bratov i szesztér, — ki szo zdá v Nemcsiji, ali na Francuskom na deli — szi je zrendelüvalo ete nas

liszt. Niti naj bode niscse, poszebno steri je vu tühini, ka bi szi né zrendelüvao Düsevnoga Liszta, steri sze vszáki mészec, kak dober prijáteo pokloni notri k-nyemi. Lepi pozdráv posilaje nasim lüblénim prékmurszkim düsevnim pasztérom i nasim verebratom: Bohár Lajos partifürrer, rojáki z Gorice i vecs drügi.

Dr. Werner Höhn vrács v Slatina-Radenci, sze je vrno z-dopüsztá i páli ordinéra céli dén.

Turobni glászi. Aprila 21-ga je vöpremino na Vanecsi Szedonya Franc, sztaroszti szvoje 72 leti. Dugo léta je bio obcsinszki máli ritar. Vszigdár veszéli i sálen cslovik je bio, vszáki ga je lübo. — Áprila 30-ga je povéhno v Puconci Savel Stefan, sztaroszti szvoje 54. leti Velka votlost je osztánola za tém dobroga szrcá, jáko delavnim mó'zom. Vtrgnyena je mócs nyegovoj vdovici, odvzéta obramba nyegovim petrórim sziróticam. Doszta je pretrpo, vecskrát plazérani bio vu szvetovnoj bojni. Zvön vdovice i szirótic ga 'zalüjejo széra nyegva mati, brat i szesztre i doszta roda. — Májusa 15-ga sze je réso vszega trplénja v Krnci Krányec Adám, sztaroszti szvoje 68-letí. Jáko vréli cslovek je bio. Obcsinszkoga ritara i kurátora csészit je tüdi noszo eden csasz. Za szebom je nihao ženo i deco, domá i v Ameriki. — Z-szprotolétjem 20 lét je dokoncsao szvoj zemelszki be'zaj i vu grób odneszao doszta szrc k-nyemi szhájajócsse vüpanye eden lépi, krepkoga zrásza mladénc Necsákajócs je mró máj. 3-ga v Kotor-i, gde je marinarszko solo obiszkávao Bác Re'zö, szin isztoga iména Szobotskogo gosztülnicsára. Nyegovo náglo vöpreminénye je vu globoko 'zaloszt vtonilo nyegove roditele, brata, szesztre i rodbino. Ete lübléni szinek sze je 1910. jun. 17-ga v Puconci naródo. Pri püconszkom potóki rászva gori, tam polübo vodó i gda szo ga nyegoví dobrí roditelje solárvati dáli, po dokoncsanyi pörgarszke sóle i ednoga létnika techniske sóle sze je na vodó na morje 'zelo. Tak je prislo v marinarszko solo v Kotor. Rávno je dokoncsávao tü 4-leto, za edno malo bi do cíla prisao, ali nanágli je vtrgnyen nyegov 'zitek, vnicseno vsze racsunanye, drágo tróstanje. Za nyim je pripravlanya vésztno delo i szény tündérszki grád, prednyim pa vküpporúseno obcsenanye i razhájana szenyá. Szkoron célo szvoje 'zivlénje je vu soláj pre'zivo i zdá ga vu nyegovoj cvetécsój mladostti tam dalecse 'ze grob zapéra. Kaksa dreszélnoszt, kaksa britkoszt je tó! Kak krvávi szrce tisztim, sterim je nájdragsi bio! Jedini tróst je nam: „Ka poznamo voja nemrtelnosztí, na koga sze naszlányamo vu kaksté dreszélnosztí.“ Vu nasem szrci z-toplim csütényem, vu nasem óki 'zgcésov szkuzov i vu nasoj düsi z-lépm szpominanyem ovekivecsimo imé Bác Re'zöja vu Düsevnom Liszti.

Cstenyárom nasim. Zavolo zmenkanya presztora je vöosztáto z-ete numere „Kazács“ k-dnévnomi cstenyé Biblije.

Evangeliumske vere ino cérkvi obcsinszki prigodi.

Naprédáni po

KARDOS JÁNOSI Hodoskom dühovniki.

Naszlednik nyegov, Jovián je vu celom 'zitki i djányi podáni bio veri i odebránim Jezusovim; Theodoz je pa okôli 380. i 392. leta escse i v-právdí zapovedao kastigati pogane, i krsztsansztvo je posztavo za obcsinszko vero poglavár-sztva szvojega. Dvá nyegoviva sziná, med steri-ma je v-395. leti dr'zánye szvoje raztálah, kakti Árkád, komi je zhodni tál z-konstantinopolszkim sztolcom prékdao, i Honor, koga je nad záhodnim dr'zányem v-Rimi posztavo cászara, szta hválne sztopáje plemenitoga ocsé vu vszem sztálno naszledúvala; i etak sze je krsztsansztvo na popolno obládnoszt pozdignolo, tak da szo ni poglavnici, ni nyi pravdeni csesztnici nindri né vecs trpeli poganov i nyi blóдне i pogübel-ne vere.

6. Pokvarjenye krsztsansztva po krí-vom návuki i razcsészanyaj.

Ali — bolezen! — lüdjé szo li hitro za-blóđili od evangeliumszkoga vadlúványa one prosztócese, vu steroj je právi düh i lasztivna vrédnoszt nyegova polo'zena. Csiszta rêcs bo'za je z-cslovecsimi tadanki oszkrúnyena.

Najpogübelnésega pokvarjenja vretino szo odkrili, na návuka csisztóceso i mira düh gle-dócs, tak imenüvani szvetszki móđri, ki szo blóдне szvoje tadanke od Bôga i szvéta k-szkrovnim isztinam krsztsansztva priglihávali, i pôleg nyi razkládati setüivali. Dóbi etakse szo bili tak imenüvani gnostikuske, vu drúgoj szto-tini, kí sze z-velikov znanosztjov nadühvavsi, tak szo vcsili, ká je Bôg zdenec vszega dobro-ga, szvét pa vretina vszega hüdoga, i ká szo z-eti dvé nasztanoli e'onje, ali k-Bôgi priszpo-dobni dühóvje, k-sterim i cslovecse düse szlísi-jo, i med sterimi je Krisztus najvisisi itv. Blóđno zdénye eto je najprvle gvüsen Cerinthus 'zi-dov mazao med csiszte isztine evangelioma.

Vu trétjoj sztotini szo manichénszke, nasz-ledníci Manes imenüvanoga per'zianca, kí sze je za szvétoga dühá vóđao, to dobro ednomi visnomi dobromi dühí (Bôgi), to hüdó pa ednoj hüdóv bivoszti (vrági) pripisúvali. Priszpodobno vu strtoj sztotini szo áriánuske, pôleg zdénya

Áriusa, egiptomszkoga popa, bo'zansztva Jezu-sovoga, isztina, celó nêtajili, ali dónok szo tak vcsili, ká on od ocsé zhája, i ká je szvét ete po nyem sztvorjeni, i szvéti düh po nyem poszlani.

Za volo blóđni návukov eti je Konstantin caszar cerkevno szpráviscse dr'zao v-Nicéi, v-325. Ieti, gde je jeretinsztvo Áriusa ocsiveszno szkvarjúvano, i po Athanasi, alexandrianszkom püspeki edno nóvo vadlúvanye vere v-piszmo djáno, stero sze z-apostolszkim „Jasz verjem“ itn. vu vszem gliha, i nicéanszko ali athanaso-vo zové. Ali, vsze zaman! Etak 'zelnomi vjedí-nanyi vu návuki i 'zitki krsztsanszkom je ni tó pelati né moglo.

Biló je i vecs drêmarov etaksi; ali nyi blóđnoga i právoj veri skodlívoga zdénya je niti né vrédno eti szpominati. Né malo je skódo tak szvetlomi i csisztomí návuki evangelioma nav-küpe i dühovní mrák níki krsztsanov. 'Ze man-trníkov sze je poredno nagibalo k-blóđnoszti etaksoj; ali v-nyô zamre'zeni szo bili naime zhodni krsztsanye, kí szo sze, gde za volo pre-gányanya, gde z-nôre dreszélnozsti, gde naime záto, da bi sze za szvéte dr'zali, po púsztíni mésztaj raztepli, i tam vnógomi práznomi molé-nyi, bláznomi zdr'zavanyi od potrebócs telovni, ino mantrányi têla szami szebé na áldov vrgli, ino tak manyószti podáni, nevolen 'zitek 'ziveli.

Lüdjé dóbi etakse szo jeremitke, ali púsztinci zváni, i imeniti zmed nyimi szo bili: the-banszki Pavel, egiptomszki Antol i Simon, steri szlédnyi je vu szprávi blóđnoszti szvoje treszeti cêli lét sztao pri Antiochii na ednoj szohi. Pavel i Pachom szta szledi níke z-eti szamcov na nyé vzela, da bi hüte szvoje k-edendrúgomi nablúzi goriposztavili, i szkuznécse návade szvoje vküp szkoncsávali; i tak je polo'zeni grünt k-príseszt-nomi 'zitki baratskomi.

Medtêm je i zvónésnya précimba z-szlo-bodscsinov obdarüvane cérkvi krsztsanszke né malo skodliva bila nyé znotrénnyemi dühí. Már-ni cifer hi'z bo'zi, i sereg précimbní szvétkov, né szamo Bôgi i Jezusi, nego i nyega materi, apostolom, stímanim szvétkom i mantrníkom na csészt obszlú'zavani, je nesztanoma rászao; po-pevje sze z-pridavki i kincsmi zviszivsi, i kle-rusa, tó je ôrocsníka pridavek gorivzévsi, kak da bi szami bili dobrót miloscse tálnici, vsze drúge krsztsanszke brate szvoje szo na sztran vrgli, ino je laikuse ali vno'zino zvalí, nad kímí

szo sze teccasz pozdigávati nêhênjali, dokecs szo szlobodscsine nyihove celô nê vu práh zaklacsili.

Naime püspecke szo, meszto pröszi verni pasztérov, velika, vôtla i gizdava goszpoda grátali, i vise vszê drúgi szo sze naime rimszki, konstantinopolszki, alexandrianszki i antiochianszki visni popevje pozdignoli, tak da szo szi patriárchov ali visni otcov csészti pripisüvali. Med etimi i naime med rimszkim i konstantinopolszkim je dugo vreló jankanye za poglavársztvo na cêlim krsztsansztvom, stero je te eden, kak te drúgi z-nedosztójnim 'zelênym pod szêbe szkopati setüvao. Szreca i jálnoszt je naszlédnye li dönok toga rimszkoga mogla koronüvati z-obládnoštjov; ali na stero je hitro naszledüvalo déndenésnyi trpécse zélo vtrgnenye zhodne ali grcske cêrkvi, od záhodne ali diacske. Ta ova sze i sztaroverszka, eta pa rimszka imenüje. Rimszki püspek szi je pápe ali ota pridavek oszilo i cêrkev szvojo je za katholicsanszko ali obcsinszko, prav vervajôcso i zvelicsitelno vöprekricsao, vsze drúge pa od vere i zvelicsanya vözápro, i prekúno. Tak dalecs je odvrglo mární po'zelênje sereg krotkoga Jezusa od szvétoga zákona bratinszke lübézni, kakti jedinoga grünta i díha vere i vüpanya krsztsanszkoga!

K-márnim tadankom onim, od steri nêvi zákón nika nezna, i steri szo li vu tekáji vecs sztotin z-kalisne vretine zajimani i med isztine evangelioma zmázani, szlisijo naime eti: vandranje k-grobom mantrnikov i stímáni szvétcov, nyi na pomôcs zványe i osztankov ino kôpov molênje; med szvéte racsunanye taksi mrtelni, ki szo szi po stímáni csüdaj, ali trdnó pokôri, po nanizávanyi, ali szlú'zbi dopádnjenje poglavárovszvoji prisütati razmili; kri'zanye, klécsanye, 'zegnyana voda, szvécese, mácice, tak imenüvana dobra dela, ali takse zvônésnye písztó csinênje, po sterom bi sze vcsinyeni grêhi obszebi dolizbriszali, naime pa áldóvi na cêrkvi, pope i baráte; mesa, pri steró bi sze Jezus znôvics aldüvao i stera bi 'zivim i mrtvim hasznila; ostie prenásanye i molênje, ali preobrnjenje na Krisztusovo têlo vu szvétoj vecsérji, pri steró je za toga volo lüdsztvi pehár celô vtájen; pri szvétom krszti vrága zgányanye; pét nêvi szakramentomov, liki szo: firma, grêhov v-vüha

sôsnyanye, zdávanye, popovszto i bo'zi oli na szmrtnó poszteli; purgatorium ali takse meszto kre pekla, gde bi sze preminôcsi düse ocsisztsávale po ognji, z-steroga sze li po mesi vöpomorejo, i v-nebésza pozdignejo; cerkevni kincs, ali vise mertüka velika vrêdnoszt szvétcov, stere eden poreden tál, kakti nyim szamim k-zvelicsanyi vecs nepotrêben, je pri pápi szranyeni, da bi sze velikim grêsnikom na szpravicsanye odávao; z-steré zéle blôde szo nasztanolí odpüsztki, ali tak zváne indulgentie, tó je, za pêneze odávane cedale odpüsztcsanya grêhov; od steri mo vu drúgom táli vecs csüli!

Na zakriv vbôgi novin eti i na omrácsenye szunca isztine, stero bi nyé zléhka preszvétilo i po'zárilo, sze je, zvôn popovszkoga réda, vszém krsztsanom poprêk cstênje biblie trdao prepovedalo i kre szvétoga pizsma, ali escse i vise nyega, szo gvüsní cerkevni tadanki (traditio) i pripovészti (legende), naime pa szpravics cerkevni szkoncsanya, pápov lisztôvje itv. goriposztávleni i kak glavni vorcan vere i zítka krsztsanszkoga potrdjeni. Ali ka sze eti naprêdáva, vsze na prhkom grünti sztoji i prvle szleddi zagvüsno szpádnóti more.

7. Mahomed protivník krsztsansztva i zgüblenye szvéte zemle.

Vu zacsétki szédme sztotine je krsztsanszka cêrkev, naime ta zhodna, v-veliko pogübel szühnyena. Mahomed, ali Muhamed, eden osztre i zvisene pámeti tr'zec v-Arabii, nezadovolén z-vadlúvanyem szvojege vrêmena, nêvo vero zacsne z-zidovcsine, krsztsansztva i lasztivnoga zmislênja vküpmazati ino med domovincsari szvojimi rászürjavati, steró je z-szilov, ró'zjom i z-tém laganyem, ká je on bo'zi poszelník, hitro veliki odraszek i vnogo naszledníkov szpraviti znao.

On je tak vcsio: ká je Bôg li eden (allah) i en nyegov nájvéksi prorok; ká sze Bôg, nê vu kèpi, nego z-tihim podányem vu nyegovo nepremenyeno szkoncsanye, z-pobó'znim 'zitkom i naime z-vnôgim álmostvom, vszákdén pétkrát szkoncsávanim molênym, cseresz leta stiri tjedne trpécsim posztom (ramadan ali ramassan), ino zdr'ávanyem od pitvine vína csésztti má, meszto stere je dopüsztó csemérno palinko z-maka (opium), z-sterov je naime vojszko opájao. (Nadaljávanye pride.)